

1. Hlavní charakteristiky vývoje celkového vývozu České republiky v roce 2005

- **Stručná charakteristika vývoje celkového vývozu ČR v roce 2005**

Celkový vývoz České republiky dosáhl v roce 2005 nejvyšší hodnoty (1 873,9 mld. Kč) od vzniku České republiky. V porovnání s rokem 1993 byla jeho hodnota vyšší více než 4 krát. Vývoz na 1 obyvatele dosáhl 183,1 tis. Kč a proti roku 1993 (40,8 tis. Kč) se zvýšil na více než čtyřnásobek. V porovnání s rokem 2004 bylo tempo růstu vývozu sice mírnější, přesto vedlo k dosažení již zmíněné rekordní hodnoty. Meziročně vzrostl vývoz o 8,8 %, tj. o 151,2 mld. Kč. Růst vývozu byl charakteristický pro všechny měsíce roku 2005. V teritoriální struktuře vývozu došlo k oslabení pozice ostatních států¹ a zejména vyspělých tržních ekonomik na celkovém vývozu. Snížil se však pouze podíl vývozu do států EU25, postavení ostatních vyspělých tržních ekonomik na celkovém vývozu se naopak meziročně posílilo. Pozitivním jevem bylo zvýšení podílu vývozu do SNS², rozvojových ekonomik a evropských tranzitivních ekonomik na celkovém vývozu. Ve zbožové struktuře vývozu meziročně posílily svoje postavení zemědělské a potravinářské suroviny a výrobky, chemikálie a příbuzné výrobky, průmyslové spotřební zboží, suroviny nepoživatelné a minerální paliva. Mírně pod úroveň roku 2004 byl podíl strojů a dopravních prostředků na celkovém vývozu. Tato zbožová třída nicméně zůstala s podílem 50,8 % (50,9 % v roce 2004) nejvýznamnější skupinou vývozu. Oslabila se pozice druhé nejvýznamnější vývozní zbožové skupiny - polotovarů a materiálů.

- **Pozitivní vliv průmyslové výroby na růst vývozu**

Rekordní výsledky vývozu byly pozitivně ovlivněny především pokračujícím příznivým vývojem průmyslové výroby. Meziroční index průmyslové produkce za rok 2005 dosáhl 105,7 (z toho ve zpracovatelském průmyslu 106,0). Růst produkce, který vytvořil podmínky pro zvýšení vývozu, se projevil ve výrobě dopravních prostředků (zejména osobních automobilů), ve výrobě strojů a zařízení, koksů a rafinérského zpracování ropy, výrobě pryžových a plastových výrobků, chemických látek, přípravků a léčiv a elektrických a optických přístrojů. Růst produkce byl podporován zvýšením produkce nejen ve stávajících výrobních kapacitách, ale zejména v nově vybudovaných výrobních kapacitách v odvětvích zpracovatelského průmyslu, do nichž v uplynulých letech směřovala významná část přímých zahraničních investic. V porovnání s rokem 2004 se příliv přímých zahraničních investic do České republiky zdvojnásobil a dosáhl 263,2 mld. Kč. V rámci průmyslové výroby, resp. zpracovatelského průmyslu, směřovaly přímé zahraniční investice především do výroby kovů a kovových výrobků, chemických výrobků, pryžových a plastových výrobků, elektrických strojů a přístrojů, potravin a nápojů a do výroby dvoustupňových motorových vozidel. Významný podíl na navýšení celkového vývozu měl hlavně náběh výroby v nových výrobních kapacitách automobilového průmyslu. Zvýšená produkce silničních vozidel ovlivnila meziroční nárůst jejich vývozu o 26,7 %. S podílem 16,2 % (14,9 % v roce 2004) byla silniční vozidla nejvýznamnější skupinou českého vývozu a z nich pak především osobní automobily s podílem 8,0 % a díly a příslušenství motorových vozidel s podílem 7,1 %.

- **Negativní vlivy na vývoj vývozu**

Vývoj vývozu byl negativně ovlivněn mj. poklesem vývozních cen a ekonomickou situací ve státech eurozóny. V průměru za rok 2005 vývozní ceny klesly o 1,4 %. Do vývoje vývozních cen se kromě cen průmyslových výrobců promítlo i posílení CZK k EUR i k USD. V lednu až prosinci 2005 proti stejnému období 2004 posílila CZK k EUR v průměru o 7,1 % a k USD v průměru o 7,3 %. Ve státech eurozóny přetrvával v roce 2005 nízký ekonomický růst (meziročně o 1,3 %), který byl poznamenán hlavně hospodářským vývojem v Německu, na které je orientována rozhodující část vývozu České republiky. V roce 2005 v porovnání s rokem 2004 Německo snížilo svoji pozici na celkovém vývozu České republiky z 36,2 % na 33,5 %.

¹ Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko a Vietnam.

² Společenství nezávislých států.

